

[Jørgen Gram.]

digt. Sådan som landbrugsproduktionen stiger og landets opbygning skrider frem, samtidig med at de udenlandske købere på flere områder er knap så hidsige aftagere, må hjemmemarkedet snart kunne indtage sin naturlige plads som køber; vi har fået mulighed for og bedre råd til at lade forbrugernes behov blive dækket — på flere områder ville forbruget måske slet ikke stige. Frigør derfor, højtærede landbrugsminister, sammen med Deres kollega, den højtærede handelsminister, snarest hele landet for den storstilede lovbeskyttede mælkefortynding — i gamle dage kaldet mælkeforfalskning! Vi kan undvære den straks; ikke mindst om sommeren er husmødrene fortvivlede over at skulle bruge denne mælk. Og slagternes tvangskøb af bestemte kreaturer på bestemte markeder — også dette skal vi af med. Det har i høj grad givet eksportudvalgene arbejde. Udvalget har ikke kunnet få noget tilsagn herom fra ministeren, men indenfor mit parti regner vi med, at der ikke må gå lang tid, før hele den indenlandske ministerielle levnedsmiddelregulering kan og må falde væk.

Den anden opgave, som udvalgene nu forestår, er eksporten. Mit parti ser sådan herpå, at ligesom f. eks. industrien sælger sine egne varer, således må også landbruget selv afhænde sine produkter, uden at der for hver driftsgren er et ministerielt organ med deri. Så må iøvrigt producenterne, landbruget, selv bestemme, hvem eller hvor mange af handelens folk man vil sælge til eller bruge i omsætningen.

Må jeg i denne forbindelse udtrykke min forbavelse over den store buket af kritiske bemærkninger, som Grosserer-Societetets Komité og Provinshandelskammeret har indsamlet og — jeg synes temmelig kritikløst — sat sit navn under. Jeg vil først udtale, at vi regner både Provinshandelskammerets og Grosserer-Societetets folk for vore venner, som vi ønsker at have det bedste samarbejde med og at stå i det bedste forhold til. Hele det materiale, som er kommet frem gennem de to organisationer, er, sådan som det foreligger, slet ikke færdigbehandlet, idet det har været umuligt for de angrebne at få materialet ud til besvarelse, men jeg kan efter mit kendskab dertil og på grundlag af indhentede oplysninger sige, at meget af kritikken er uholdbar og delvis helt urigtig, og at resten i alle tilfælde for det meste vedkommende burde have været rettet mod et andet sted — og det sted hedder handelsministeriet. Det er landbrugets folk sammen med handelens egne, der

sidder i eksportudvalgene og administrerer disse. Det gøres for at hjembringe den største pris til landet og producenterne; og såvidt jeg ved, har der i de fleste udvalg og i de allerfleste tilfælde hersket fuld forståelse mellem handelens repræsentanter og producenterne. Derfor kommer angrebene til at virke som angreb, dels på handelens egne, dels på landbruget, på de mænd og den stand, som man fra de to organisationers side vil have som kunder, og som man skal leve af. Er dette klogt? Har de ansete organisationer, Provinshandelskammeret og Grosserer-Societetets Komité råd til dette? Ja, jeg spørger blot. At enkelte fra handelens overdrev måske går over strengen, er en sag for sig.

Når mit parti nu går med til en afvikling af den nuværende form for handel med landbrugsprodukter til eksport gennem ministerielle udvalg til 15. november, så har landbruget selv ansvaret, dette må det vide. Man kan sige, at livet baner selv sin vej og så af sig selv vender tilbage til det gode gamle, men for det første er det ikke sikkert, at det gamle altid er godt, og heller ikke, at det, der passede til tiden før, også gør det i dag, men det må landbruget i sine forskellige afskygninger selv finde ud af og finde en form for afsætning, som producenterne er tilfredse med; de må selv tage ansvaret og følgerne for afsætningen, som den bliver i fremtiden.

Vi fra vor side vil ikke være med til, at det i fremtiden skal være ministerielle udvalg, der forestår afsætningen. Landbruget har varen og skal skaffe den afsat, og til denne opgave har man brug for dygtige medarbejdere indenfor handelen, sådanne, som kan være med til at skabe konkurrence ved at bringe de bedste priser hjem. Jo større produktionen bliver i forhold til efterspørgslen, des mere plads er der for kræfter til afsætningen. Ved første behandling af lovforslaget pegede jeg på de vanskeligheder for afsætningen, som de tidsede handelsaftaler betyder. Varedirektoratet har på grund af dette forhold hidtil haft en dominerende indflydelse både på eksport og import; både landbrugets afsætningsmuligheder og dets priser er derigennem blevet afhængige af handelsministeriet, under hvem varedirektoratet sorterer. Ja, nu har det nye økonomiministerium vel også en finger med i spillet. Landbrugets organisationer og handelens folk, der beskæftiger sig med vareudvekslingsforretninger, har gang på gang måttet underkaste sig disse institutioners hindringer af eksportmulighederne. Det var her, kritikken udefra først og fremmest burde være sat ind.